

Velkommen til badesæsonen 2026!

Om forureningen i Smålandsfarvandet, Agersøsund og Storebælt og Miljøstyrelsens revurdering af IWS

Den 9. april blev der afholdt møde i Det Røde Pakhus i Skælskør om genopretning af livet i Skælskør Fjord og Nor. Her udtalte Jørgen Grüner, formand for miljøudvalget i Slagelse Kommune og mangeårig fortaler for IWS, at "det ser ikke så slemt ud herude".

Revurdering på et forkert grundlag

Den vurdering må bygge på en enkelt dagsmåling fra rådgiverfirmaet WSP.

Miljøstyrelsen har tidligere oplyst – også til Slagelse Kommune – at en enkelt dagsprøve ikke kan bruges til at vurdere forureningsniveauet. Der skal ifølge gældende praksis foretages mindst 6 og helst 12 målinger over et helt år for at få et retvisende billede af havets tilstand.

Alligevel anvender Miljøstyrelsen i sit udkast til revurdering af miljøgodkendelsen for IWS netop endagsprøven fra WSP som dokumentation. Det er altså i direkte modstrid med styrelsens egne faglige anbefalinger.

Selve placeringen af målepunkterne rejser også alvorlige spørgsmål. Lovgivningen foreskriver, at man skal måle tæt på udledningen, især når der ikke er en blandingszone. Men målestationerne ligger 10-25 km væk, bl.a. ved Karrebæksminde Bugt, Knudshoved og Langeland. Vi ved, at en medarbejder i styrelsen forsøgte at flytte dem tættere på IWS, men det kunne han ikke komme igennem med. Man spørger sig selv hvorfor.

36 stoffer overskrider grænseværdien

Vores gennemgang af revurderingen og en IWS-ansøgning om import af spildevand har samtidig afdækket et seriøst problem med miljøfarlige stoffer i Smålandsfarvandet. Der er på nuværende tidspunkt registreret overskridelser af blandt andet tungmetaller, PFAS og Pah, som er meget kræftfremkaldende.

Stofferne findes i:

- Vandfasen: 36 stoffer
- Biota (muslinger og fisk): 3 stoffer
- Sediment: 10 stoffer.

Se hele oversigten under artiklen.

I Rent Havmiljø Nu har vi hele tiden vidst, at de omkringliggende farvande var forurenede, men selv vi måtte ved gennemgangen af revurderingen spærre øjnene op over, hvor mange stoffer der reelt er tale om.

Samtidig kan man undre sig over, at der ikke er foretaget flere målinger i biota og sediment. Endnu er der desværre ikke fastsat miljøkrav for alle stoffer, men det er almindelig kendt, at når forureningen er i vandfasen, vil den med tiden bundfælde og ophobe sig i sedimenterne og videre i fødekæden.

Tvivel om renseseffekt og konsekvenser

I udkastet til miljøgodkendelsen indrømmer Miljøstyrelsen, at forureningen kan have bredt sig over store områder langt væk fra udledningen. Samtidig rejser de selv spørgsmålet: Hvad sker der, når havbunden hvirvles op ved storme – kan forureningen så flytte sig igen?

Et lige så vigtigt spørgsmål: Kan IWS overhovedet rense det spildevand, de modtager, godt nok, inden det udledes? IWS oplyser, at de fjerner op mod 98 % af de forurenende stoffer. Det står i skærende kontrast til udkastet til miljøgodkendelsen, hvor Miljøstyrelsen selv stiller sig tvivlende og mener, at renseseffekten ligger væsentligt lavere. Og alle målingerne er endda foretaget efter fortynding med grundvand.

Sidst, men ikke mindst: Vi er i besiddelse af materiale om import af spildevand fra udlandet, hvor der internt i Miljøstyrelsen rejses tvivel om, hvorvidt IWS overhovedet er egnet til at behandle det spildevand, der er ansøgt om.

I Rent Havmiljø Nu mener vi, at situationen er ude af kontrol. Det er nu, der skal handles – inden konsekvenserne for vores havmiljø bliver så alvorlige, at det er nødvendigt med badeforbud.

Så: velkommen til badesæsonen 2026!

På vegne af
Rent Havmiljø Nu

Jan Rasmussen
Henrik Toft Jensen
Søren Anker Jensen

Overskridelser for stoffer i Smålandsfarvandet

Vandfasen: 36 stoffer	Biota: 3 stoffer	Sediment: 10 stoffer
17Beta-østradiol	Bly	Acenaphthen
Arsen	Cadmium	Alkybensulfonater
Acenaphthen	Kviksølv	Arsen
Barium		Benzen (GHI) Perylen
Benz(B) fluoranthan		Benz(A)pyren
Benz(ghi)Perylen		Benzen (A)anthracene
Benz(K)fluoranthan		Chrom
Benz(A)pyren		Chrysen
Benz(a)anthracen		Lineære alkylbenzen-sulfonater
Bisphenoler A		Nikkel

Bly		
Bor		
Cadmium		
Chrome		
Chrysen		
Dibenz(a,h)anthracen		
Ethinyløstradiol		
Fluoranthen		
Formaldehyd		
Lineære alkylbenzen-sulfonater		
Indeno(1,2,3-cd)pyren		
Kobber		
Kobolt		
Kviksølv		
Mangan		
Molybdæn		
Nikkel		
PCB		
Pfas		
P-fos		
Phenol		
Pyren		
Selen		
Sølv		
Tin		
Zink		